

20-03-2004

Åbningen af Projekt Hanstholm

EN SUND FISKERBY

15. marts slog Projekt Hanstholm dørene op. I de næste tre måneder kan byens 200 fiskere fx få massage og en snak med en diætist eller en arbejdspsykolog om sund kost og livsstil. De kan bl.a. også få hjælp med skridsikring, støjdæmpning, medicinkister og risikovurderinger. Det hele er et tilbud og ganske gratis.

Da Åse Larsen klippede den røde snor til ”Butikken”, markerede hun samtidig åbningen af Projekt Hanstholm.

Siden hendes mand, Bernhardt Larsen, i 1998 forliste med sit fartøj ”Havboen” og to mand om bord, har hun gjort en stor indsats for andre fiskeres sikkerhed – bl.a. i videofilmen ”Hvor er flåden og fornuften?”. Og igen til åbningen var hun en fremragende talskvinde for et godt arbejdsmiljø. Hun var både på direkte TV og med i et længere indslag om aftenen.

Tre måneder i arbejdsmiljøets tegn

50-60 fiskere, pårørende og andre interesserede havde fundet vej til åbningen af Projekt Hanstholm, som har til huse under Hanstholm Fiskeriforening.

Her kunne de bl.a. møde Jesper Nielsen fra Fiskeriets Arbejdsmiljøråd, som er tovholder på projektet. De kunne også møde Søren Broundahl og Birthe Graugaard. De er projektets ansigter ud ad til og lægger ud med at besøge de 69 Hanstholm-fartøjer for at fortælle om de mange aktiviteter, projektet tilbyder dem de næste tre måneder. Gæsterne kunne også møde Fiskeriets Arbejdsmiljøråd, projektets fysioterapeut, diætist og arbejdspsykolog og mange, mange andre.

Begivenheden blev dækket af skrivende journalister – bl.a. fra Thisted Dagblad - og et TV-hold fra TV Midt-Vest. De sendte direkte kl. 12, hvor Projekt Hanstholm – i lighed med resten af landet – holdt to minutters stilhed for ofrene for bombeterroren i Spanien, men også med tanke for de fiskere, der har sat livet til, mens de passede deres arbejde. Om aftenen sendte TV Midt-Vest også en næsten to minutter lang og både flot, sober og vedkommende reportage.

ET GODT ARBEJDSMILJØ – ET GODT IMAGE

Det gode arbejdsmiljø er ikke kun godt for den enkelte fisker. Det hjælper også erhvervets image og dets muligheder for at tiltrække de unge.

Havnen er Hanstholms et og alt! Og selv om havnen har oplevet en stærk stigning i færgefart og omsætningen af gods, så er det stadig fiskeriet, der sætter de bredeste spor i land, nemlig de mange arbejdspladser i fiske- og serviceindustrien.

Indtil videre er det lykkedes byen at holde skansen på landsiden. Men det aktive fiskeri har mange problemer. Kvoter, havdage og ophugning begrænser både indtægterne og arbejdsglæden.

Udvikling skal vende modgangen

- I modgangen er det vigtigt at sætte fokus på udviklings-mulighederne, understregede Hanstholms borgmester Ejner Frøkjær. Han pegede bl.a. på, at byen har skabt et udviklingsselskab, der både har økonomi og bred opbakning, så det kan gøre en forskel i forbindelse med ejerskifter og generationsskifter i fiskeriet.

Ejner Frøkjær sagde videre i sin åbningstale:

- Og nu bliver der sat fokus på arbejdsmiljøet gennem det 3-måneders projekt, som starter her i dag. Jeg er glad for valget af Hanstholm og begrundelsen: En fiskerihavn med stort set alle typer af fiskeri. Nu får de her i Hanstholm hjemmehørende både chancen for at være de første, som får lavet en systematisk og skriftlig risikovurdering. Og nok så vigtigt bliver der sat fokus på og bliver fundet tilfredsstillende løsninger på relevante forhold for fiskernes sikkerhed og sundhed.

Positive og brugbare resultater

- Projektet definerer arbejdsmiljø særdeles bredt. Og det er naturligvis helt rigtigt – både af hensyn til de nuværende aktive fiskeres velbefindende, men så sandelig også af hensyn til erhvervets image og muligheder for løbende at tiltrække unge mennesker, sagde Ejner Frøkjær. Han uddybede:

- Vi ved, at der i erhvervet er en meget høj gennemsnitsalder, så der trods en forventelig nedgang i antallet af fiskere er behov for stor tilgang af unge mennesker. Og de forholdsvis få unges gunst er vanskelig at opnå, fordi der er mange spændende erhverv om budet.

- Og vi ved, hvor meget image betyder, fortsatte Ejner Frøkjær. Den ”politiske forbruger” er meningsdannende. Hvis ikke fisken har haft det godt fra ”haw til maw”, og hvis ikke fiskeriet som erhverv får en overvejende positiv medieomtale, så vil forbrugeren ikke spise fisk.

- Derfor, understregede han, skal et projekt som dette naturligvis også skæres, som I har gjort det med den positive vinkelsliber. Godt nok er vores hovederhverv udnævnt til at være ét af de farligste, men så lad os gøre noget ved det med en meget bred fokusering. Formålet med projektet er, at Hanstholm bliver et godt eksempel til efterfølgelse for de øvrige fiskerbyer i Danmark. Vi vil gerne være et godt eksempel til efterfølgelse. Jeg giver den kommunale støtte til projektet og ønske jer et rigtigt godt projekt med forhåbentlig positive og brugbare resultater til følge.

DE UNGE KRÆVER ET GODT ARBEJDSMILJØ

- Vi slipper ikke for at løfte, men vi vil ikke være slidt ned, når vi bliver fyrrer. Vi regner da med at få et langt og aktivt arbejdsliv på havet, sagde Dion Nielsen.

Den 18-årige Dion Nielsen fra Fjellerup var en af de 12 elever fra Grenå Fiskeriskole, der havde fundet vej til åbningen af Projekt Hanstholm.

Han og hans kammerat Flemming Christiansen var bl.a. begejstret for lobster-liften. Den tager de tunge løft i lastrummet, så fiskerne undgår at ødelægge deres rygge.

- Det er vigtigt, at ens arbejdsplads er godt indrettet, for arbejdsmiljøet har meget at sige, når man fisker, forklarede 17-årige Flemming Christiansen fra Hirtshals.

Johnny Brunhøj, som underviser eleverne, kunne fortælle, at eleverne ikke kun bliver undervist i arbejdsmiljø, de er også meget interesserede i det. Han begrundede det således:

- De unge stiller større krav og er bedre til at sige fra – også på skibene. Det turde vi ikke.

EN POSITIV HOLDNINGSÆNDRING

Arbejdsmiljø giver ikke kun en menneskelig gevinst. Det giver også en økonomisk gevinst

- Det er en svær tid for fiskeriet. Men jeg håber, fiskerne vil tage godt imod Projekt Hanstholm og bruge det positivt, så vi kan få en holdningsændring til vores sikkerhed og sundhed.

Sådan sagde Jan Hansen, der er formand for Hanstholm Fiskeriforening. Også formand for Danmarks Fiskeriforening Thorkild Førby kom ind på holdningsændringen. Han sagde bl.a.:

- Tillykke til Hanstholm og tillykke til Fiskeriets Arbejdsmiljøråd! Det er vigtigt i årene fremover at dirke fiskernes holdninger til arbejdsmiljøet op. Det vil give en menneskelig gevinst, og det vil give en økonomisk gevinst.

Thorkild Førby roste Arbejdsmiljørådet for, at de havde placeret projektet kystnært og ude ved fiskerne.

DANSKE FISKERE ER FOREGANGSMÆND

- OGSÅ FOR UDLANDET

Udlandet er begejstret for den danske model med Fiskeriets Arbejdsmiljøråd, Havnesikkerhedsudvalgene og risikovurderinger

- Der er godt fodslaw her i Hanstholm, så jeg tror, projektet bliver til glæde og gavn. Og Hanstholm bliver et godt eksempel for andre – ikke kun her i landet, men også i udlandet.

Sådan sagde Peter Sand Mortensen fra SID. Han kunne samtidig fortælle, at den danske model med Fiskeriets Arbejdsmiljøråd, Havnesikkerhedsudvalgene og risikovurderinger bliver påskønnet i udlandet.

- Det er helt unikt, og udlandet er begejstret, fortalte han.

Allerede nu er den danske model en del af det materiale, som IMO, ILO og EU arbejder med i en ny international konvention om uddannelse af fiskere – den såkaldte ”Kode A”.

Peter Sand Mortensen sidder selv med i udvalgsarbejdet sammen med folk fra bl.a. England, Sydafrika, Norge, Island og Bulgarien. Konventionen bliver ratificeret i 2005.

FISKERE VIL HAVE RIGTIG FLØDE

Sund kost handler ikke om at forbyde en masse – men om at begrænse noget.

- Fiskere vil have rigtig fløde – så her i byen kan vi ikke købe den mere fedtfattige madlavningsfløde.

Det berettede formand for Hanstholm Fiskeriforening Jan Hansen med et lunt glimt i øjet. Bagefter vovede han sig som den første op på en kondicykel i ”Butikken”.

Ingen løftede pegefingre

- Et det ved at være nok nu?, spurgte han diætist Else Bunch, der har stillet kondicyklen op.

Men nej, der var kun gået to ud af de otte minutter, Jan Hansen skulle cykle for at forbrænde de sølle 12 franske kartofler, han havde sat til livs.

Og mens Jan Hansen trådte hårdt i pedalerne og stønnede ”Tiden går så langsomt”, forklarede Else Bunch:

- Man skal have pulsen op for at forbrænde kalorierne. Og det er vigtigt, at man arbejder vedholdende og får sved på panden – men heller ikke mere, end man stadig kan snakke sammen.

Hanstholm-fiskerne kan træffe Else Bunch i ”Butikken”, ligesom hun går ud på fartøjerne. Men hun har ingen løftede pegefingre med. Hun tilbyder derimod en stille snak om mad og spisevaner på havet og derhjemme – og både til dem, der er for tykke, for tynde, har sukkersyge eller for højt kolesteroltal.

- Sund kost er ikke et spørgsmål om at forbyde en masse, men om at begrænse noget, siger hun.

PROBLEMER SKAL SORTERES

Økonomiske problemer, personlige kriser og ulykker sætter sine spor i den enkeltes liv. En fortrolig snak med en arbejdspsykolog kan hjælpe.

Kvoter, havdage og svigtende indtægter i fiskeriet kan gå ud over fiskernes velbefindende. Men de skal stadig have et liv til at fungere på havet, med familien og med sig selv.

- Jeg kan ikke ændre økonomien i fiskeriet. Men jeg kan hjælpe fiskerne med at sortere i deres problemer og lægge dem der, hvor de hører hjemme, så de ikke kommer til at fylde hele deres liv, siger arbejdspsykolog Benny Ellermann.

Han har tavshedspligt, og en snak med ham er altid fortrolig. Snakken foregår der, hvor fiskeren foretrækker det – fx hjemme hos ham selv.

Hanstholm-fiskerne kan lave en aftale med Benny Ellermann ved at ringe til BST Thy, Mors, Salling på 97 71 06 00.

HJÆLP TIL SELVHJÆLP

Få massage eller gode råd om arbejdsstillinger og løfteteknik, så slipper du af med dine gener. Det er det gode tilbud fra fysioterapeut Lis Thoustrup.

Tirsdag og torsdag kan fiskerne i Hanstholm træffe Lis Thoustrup i ”Butikken”. Her undersøger hun dårlige rygge, nakke og skuldre og giver massage.

Lis Thoustrup rådgiver også om arbejdsstillinger og løfteteknik, og hun kommer gerne ud på fartøjerne for at se, om arbejdspladserne kan blive indrettet mere ergonomisk.

FAKTABOKS OM PROJEKT HANSTHOLM

De næste tre måneder kan Hanstholm-fiskerne være med i en lang række aktiviteter som fx:

- flåde-øvelser
- brandslukning
- redningsudstyr
- skibsmedicinkister
- personlige værnemidler
- skridsikring
- støjdæmpning
- risikovurdering over det mest farlige og nedslidende arbejde om bord
- massage og gode råd om arbejdsstillinger og løfteteknik af en fysioterapeut

- en fortrolig snak med en arbejdspsykolog
- en snak med en diætist om kost og livsstil

Projekt Hanstholm skal forebygge ulykker, skader og nedslidning, så dansk fiskeri bliver et mere sikkert og sundere erhverv

Det handler om den enkelte fisker, hans hverdag og hans ønsker og ideer til, hvordan han selv synes, hans arbejdsmiljø kan blive bedre

Det overordnede mål er holdnings-bearbejdning, og de gode erfaringer skal senere komme alle Danmarks fiskere til gode

Projektet har til huse under Hanstholm Fiskeriforening i Fibigersgade 2

Projekt Hanstholm er sat i værk, efter tidligere arbejdsminister Ole Hygum i 2001 satte midler af til at forbedre arbejdsmiljøet i ti såkaldt ”farlige erhverv”.

Udover fiskere går pengene bl.a. til fængselsfunktionærer, rengøringsassistenter, kokke, malere og fiskeindustrien.

Det var anden gang, der blev sat penge af til ”ti farlige erhverv”. Første gang var i 1999, hvor pengene bl.a. gik til hjemmehjælpere, chauffører og smede.

Vil du vide mere om projekt Hanstholm - så klik ind på Fiskeriets Arbejdsmiljøråds hjemmeside www.f-a.dk og se flere artikler.